



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon  
Prussiae**

**Petrus <de Dusburg>**

**Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679**

Cap. CCLXXVII. De Fratre Henrico du Cunce.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-11850**

Gottfridus C. de Hohenloh XI. Mag. Gen. Ord. Teuton.  
Gonradus Sak XVI. Mag. Provincialis in Prussia.

ANNO Domini MCCCII. frater Godfridus Magister Generalis cum L. fratribus transiens Prussiam, venit ad terram Livoniae, & relictis ibi fratribus in subsidium dictae terrae, dum anno sequenti rediret Pruschiā, in Capitulo Elbingensi suum officium resignavit; licet sibi dum in Teutoniā reversus esset, denuo (a) temerarie usurparet. Quā resignatione factā, electus fuit statim ibidem frater Syfridus de Wuchtvvagen in Magistrum Generalem, qui ivit versus (b) Venetias ad domum principalem.

Anno Domini MCCCII.  
Quidam latro devotus, tamen Virgini Mariae Perussi in Italia decollatus fuit, cujus caput jam praecisum clamavit altā voce: *afferte mihi Sacerdotem quia B. Maria, prout eam in Oracionibus meis singulis diebus suis rogavi, non sinit me mori antequam confitear omnia peccata mea & sic factum fuit.*

## ANIMADVERSIONES

- (a) Hinc est, quod Schuzius Gotofredi C. de Hohenloh imperium extendit usque ad annum MCCCIX. *Lib. I. Chron. Pruss. fol. 53. b.*
- (b) Domum Ordinis Principalem Venetiis fuisse usque dum in Prussiam illa transferretur, tradit hic Dusburgius; Eodem modo habet hoc Jerofchinus. Item Auctor Chronici sub Friderico Mag. Ord. Gen. Latino idiomate scripti. Sed Auctor vel potius Continuator Chronici Ordinis dicit, occupatā à Saladino Acconā, sedem Ordinis fuisse translatum Marpurgum in Hassiam, donec illa in Prussiam transferretur *fol. 93. a.* Verum quæ de sede & Accona translata dicuntur, intelligenda sunt de reliquiis tantum illis, quæ fuerant Acconæ. Nam sedem Magistri Generalis jam Hermannus de Salza ante expugnatam à Saladino Acconam transtulerat Venetias, teste auctore Chronici Lat. modo citati.

## CAP. CCLXXVII.

De

Fratre Henrico de Cunce.

Hoc



*Sigfridus de Feuchtwangen XII. Mag. Gen. Ord. Teut.  
Conradus Sak XVI. Mag. Prov. in Prussia.*

**H**Oc tempore in Pruschia frater Henricus de Cunce natus de Thuringia mortuus fuit. Qui cum adhuc esset secularis miram tyrannidem exercuit, raptor magnus & homo maleficus. Vidit quadam die in crepusculo venientem ad se quendam virum equo nigerrimo insidentem qui dixit ei: Henrice veni mecum solus, ego te ducam ad locum, ubi ditaberis per prædam magnam. Henricus acquievit, & ascendens eqvum suum, secutus est eum per multa viarum discrimina. Tandem venit ad locum, ubi eqvus suus ultra ire non voluit, licet calcaribus sæpius perurgeret. Vidit enim eqvus periculum, quod ipse propter noctis tenebras videre non potuit. Ultimo dictus Henricus ad eqvum suum, stimulans eum fortiter calcaribus: proce-  
de in nomine Domini Dei. Tunc socius ejus scil. Diabolus, stans ex adverso ait: Bene tibi, quia nominasti nomen DEI tui; quia si hoc non fecisses jam præcipitatus jaceres mortuus in hac valle. Henricus perterritus mansit in eodem loco non audentes procedere aut retrocedere usque in diem sequentem, & cum videret rupem altissimam, de qua debebat tandem in vallem profundissimam, si eqvus modicum processisset, præcipitari, signavit se signo S. Crucis, & laudavit nomen Domini, per quod

*Eodem anno incepit discordia inter Bonifacium Papam ex una parte, & Philippum Regem Francia ex altera. Dixit enim Papa Regnum Francia in temporalibus & Spiritualibus immediate subesse sedi Apostolica, & misit Papa rescriptum subjectionis cum bulla Regi Francia, asserens, dicentem contrarium hereticum esse, quod rescriptum lectum fuit, & combustum Parisiis in Palatino Regis coram innumera multitudine Clericorum & Laicorum, & Rex contra Papam posuit XV. articulos criminosos, & appellavit ad futurum, Concilium sive Papam. Papa tamen de hujusmodi criminibus Romæ in Concilio se purgavit. Eodem anno in Mense Julio Flandrenses rebellaverunt contra Regem Francia, & convenientes in bello tria millia Gallicorum Comitum, Baronum & Nobilium ceciderunt.*

Hoc



quod fuerat à tanto periculo liberatus. Undè accidit, quod quadam die in crepusculo vidit quendam Judicem sedentem pro tribunali, & multitudinem populi circumstantem, qui ipsum omnes de diversis malitiis accusabant, & adductus ad Judicium, dum Judex quæreret, quid ad objecta responderet, perterritus tacuit. Tandem post multas minas Assessores rogabant Judicem, ut ei parceret, ipse enim Vitam suam deberet breviter emendare. Et cum idem frater Henricus promississet, se Ordinem domus Teutonicæ intraturum, omnis illa congregatio dispersuit, & amplius nihil vidit. Reversus itaque pallidus & stupefactus ad castrum suum, Uxori suæ mulieri Nobili, Juveni & delicatæ cuncta, quæ viderat, enarravit, quæ ei poenitenti divortium denegavit. Et sic dum quasi dubius in voto complendo per tempus aliquod existeret, Diabolus humani generis inimicus, qui mille modos nocendi habet, volens ipsum à sancto suo proposito retardare, apparuit ei in somnis, in habitu regio multa stipatus militia ait: Henrice talem Civitatem & tale Castrum habeaster & sis miles strenuus & servias mihi & amplius tibi dabo. Cum autem ipse cogitaret intra se, quod merito deberet servire tali Domino largo, apparuit Jesus Christus cum quinque vulneribus & ait: Henrice ego sum largior illo, & tacto vulnere lateris dixit: Hanc civitatem dabo tibi si servieris mihi, quæ multo melior est illâ, quam tibi seductor ille Rex promisit. Et cum hoc iterum uxori suæ revelaret adhuc quasi obstinata ipsi intrandi Religionem licentiam denegavit. Unde factum est, quod singulis noctibus audivit horribilem sonum, tanquam mallei percutientis ad parietem & vocem dicentem; Henrice surge ad orandum, quia jam fratres tui surrexerunt. Tot ergo & tantis Mulier terribilibus vexata sonis & mirabilibus territa vocibus, non habebat ultra sancti viri sui proposito spiritum resistendi, sed

*unusquisque suum* boup



*Sigefridus à Feuchtvvangel XII. Mag. Gen. Ord. Teut.  
Conradus Sak XVI. Magister Prov. in Prussia.*

sed rejecta omni pertinaciâ, dedit ei quamcunque vellet assumendi religionem liberam facultatem: Ostentâ sic licentiâ, secessit ad partes Prussiae & facta professione in Ordine domus Teutonice, sicut antea in seculo existens conterraneos suos malitiâ præcedebat: ita nunc in religione fratres ceteros virtutibus excedebat. Hic quodam tempore dum in Infirmirate gravi laboraret, vidit unum Judæum & alium Christianum in habitu (a) bacchardorum, unum à dextris suis, alium à sinistris, stantes & disputantes de articulis fidei, & dum Judæus ipsum vicisset ait: Henrice audisti nunc quia fides tua te saluum facere non potest, crede ergo fidem Judæorum. Respondit frater Henricus: Ego credo in Deum Patrem omnipotentem, & cætera, quæ in Symbolo Apostolico continentur, & statim disparuerunt.

ANIMADVERSIO.

(a) Bacchardorum, fortasse Bachelariorum sive Baculariorum i.e. inter se concertantium militum. Quæ voces occurrunt apud Matthæum Parisiensem aliosque plurimos. *Vid.* Wilhelmus Watsius in *Glossario ad Matth. Parisiensem.* De Academicis etiam Baccalau- reis intelligi posset. De quibus hoc tantum notat Watsius: Baculos in dextris portare, olim Philosophorum fuisse in signe: *Πόσωνα τῆ δὲξιά φέροντες οἱ φιλόσοφοι.* Chrysoft. *hom. 19. ad popul. Antioch.* Conf. & Vossius *lib. 1. de Vitiis serm. Cap. XIX. pag. 77.*

CAP. CCLXXVIII.

De

*Vastatione terræ Carsoviæ.*

Hoc anno in hyeme frater Conradus Magister cum maximo Exercitu intravit terram Carsoviæ, & quia ductores erraverant in via, infideles præmuniti fugerant ad tuta loca. Unde præter incendium

*Anno Domini MCCCIII.  
Bonifacius Papa Alber-  
tum Regem Romanorum  
in Imperatorem confir-  
mat, & eidem Regnum  
Franciae subjecit, quod ta-  
men*